

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A megélhetés harca.

—, június 16.

Egyre nehezebb megélni: ez hangzik folyton. De azért mégis csak élünk. Az egyik a régi gunyomondás mellett van, hogy: keveset eszünk, de szépen járunk, a másik pedig a kevés mellett a szépenjárásról is letesz, ha csak bele nem akar fulladni az adományokba.

Minden drága. Ez baj. Ha csak ez vagy amaz drága, azt nem lehetne bajnak mondani. Ne vedd meg, ha drága. Csak azt vedd meg, amire feltétlenül szükséged van. De amikor az is drága, amire feltétlen szükséged van. A lakás is drága, a ruházat is drága, a kenyér is drága, a hus is drága.

A ruházatról még csak azt lehetne mondani, hogy öltözködj kevesebb igényvel, van olcsóbb posztó is és három hatosos nyakkendő is nyakkendő, nemesak a három koronás.

A lakásnál már kissé bajosabb azt mondani, mert itt az ugynevezett olcsó lakás is drága. Akit a foglalkozása Ujvidék középpontjához, vagy hogy fejezzük ki magunkat, a belvároshoz közt, horribilis pénzeket kénytelen lakásért kifizetni, mert hiszen nem lakhatik valamire a periferiákon, a külváros szélén. De, remélhetjük, hogy ha felépül a villamos vasút és így az addig meglehetősen nagy távolságok elenyésznek, a lakásviszonyok is kedvezően fognak alakulni. Lesz még idő, mikor ujvidéki emberek futtak felől jönnek majd be százával — azt azonban mi már nem érzjük meg hajason, — kopaszon is bajosan.

De azt nagyon kedves és a zsebeinkre nézve különösen alkalmas dolog volna megérni, hogy amíg élünk és ha élünk, ennünk is kell: hogy addig ne volnának oly méregdrágák az élelmiszerek, mint amilyenek.

A buza ára és vele a kenyér ára állandóan még mindig emelkedőben van. A péksütemény nem emelkedhetik a szokásos sablonokon túl, ellenben a sütemény kissé bededik. A husnak az ára is borzasztóan magas, melyet nem tudunk leszorítani. Bécsben nagyrészt Magyarországon tenyésztett jószágból való húst fogyasztanak, de azért a közepes hus ott átlag olcsóbb, mint akár Budapesten, akár Ujvidéken.

Ha az ananász, amit messziről hoz-

nak ide, drága: az nem baj. Hogy februárban drága a barack, az sem baj: ne edd februárban, várd meg, míg itthon is megérik. Akkor talán, sőt valószínűleg olcsóbb is lesz. Talán. Mert az sem bizonyos. Mert a narancsot messzi délről hozzák és mégis olcsóbb, mint az itthon termelt téli alma.

Igy alakulnak át lassan-lassan luxus-cikkekké azok a holmik, amik régebben közéletmezési cikkek voltak. A hallal is így történt. A hal, különösen az apróbb fajta, egykor Ujvidéken a legközönségesebb ételmezési cikk, a legolcsóbb húsétel volt. Míg ma halat fogyasztani, valóságos fénytűzési kiadás. Van is felőle panasz, hogy mennyire drága. Panasz van sok, de azért a drága halnak is van vevője mindig elegendő. Miért ne legyen akkor drága, ha drágán is elkel?

Ez a gondolkodás indíthatta a minap Arad város piaci fogyasztó közönségét arra, amit tett. Hogy mit tett, az nagyon egyszerű. Három napig nem vásárolt a piacokon semmit. A türehtelen drágaság indította erre a bojkottra, kissé nehéz az ilyesmit betartani, de csak három nap volt hozzá szükséges. Elég volt ez is, hogy a követítésnek nevezett kofarendszer ne nagyon uzsoráskodhasson, hanem helyettük maguk a termelők árusították kicsinyben is árúkat természetesen és elfogadható áron.

Ha Ujvidéken is nagyon messzire mennek a közvetítő hölgyek, meg kellene ezt nálunk is próbálni — ha ugyan társadalmunk képes volna csak három napig is valamely, reá nézve hasznos ügyben összefogni.

Szerb népgyűlés Ujvidéken. Zágrábban még mindig folyik a per. A nagy per. Amelyben előre lön kimondva már az ítélet. Igazán felháborító ez a középkorba illő üldöző per, melyben minden áron, még a legszégyenletesebb eszközök igénybevételével is, bűnbakokat kívánnak fogni. Nem tudjuk, meddig kívánja még folytatni arcpirulás nélkül a zágrábi bíróság polgárok zaklatását, de már most megállapítható, hogy mindenütt, ahová eddig ennek az Accurtismusnak híre elterjedt, mindenütt csak megdöbbenést keltett. Ami reánk nézve annál fájdalmasabb, mert ez végeredményében sem az osztrák, sem a horvát, hanem a nagyvilág előtt csakis a magyar igazság-

állam prestigere fog sötét világot vetni. Mert hiszen az osztrákoknak van ilyenkor eszük és nem kívánják Magyarországot bekebelezni, sőt ellenkezőleg: mindennütt hirdetik, hogy Zágráb, Horvátország Magyarországhoz tartozik. Már a nagyvilág számos kiváló politikusa, jogtudósa nyilatkozott élesen elítélő hangon a zágrábi üldözésről és bizony őszinte sajnálattal látjuk igen sok nyilatkozatban, hogy ezt a politikai üldözést a magyar igazságszolgáltatás, Magyarország rovására írják. Így legutóbb *Harrion* Frigyes, az angol parlament agg. nagy tudományu tagja nyilatkozik a zágrábi emberüldözésről. „Öreg vagyok, — így írt megragadó nyilatkozatában a puritánlelkű nagy férfi, végig éltem a negyvennyolcas eseményeket, — mert hiszen csak egy évvel vagyok fiatalabb Ferenc József királynál. Igaz örömmel köszöntöttem akkor az egész világgal együtt, mikor a szabadságszerető nemzet megtörte a tirannizmus erejét. *Kossuth*tal, Pulszkyval együtt bejártam akkor egész Angliát, hogy a magyar szabadság jussát az egész világon elismertessük és most nem szeretném öreg koromban megérni, hogy a szabadság földjén a szabadság nemzete, egy szabadságra méltó nép elnyomójává legyen.“ És igaza van az angol politikusnak. És azért értjük és kellően méltányolni tudjuk a magyarországi szerbek tiltakozását is, mely rövidesen egy hatalmas népgyűlésben is kifejezésre fog jutni. Mint ugyanis értesülünk, az országos szerb radikális párt Ujvidéken június hó 20-án nagy népgyűlést, fog tartani, melyen mint szónokok a párt összes vezérférfiai fognak szerepelni. És mi eleve is elfogadjuk azt a határozatot, mely a nagy népgyűlés elhatározásában tiltakozni fog a XX. század nagy justizmordja ellen.

Küzdelem a magyar iparért.

Mint egy új honfoglalás, úgy hat ránk az a nemes és kitartó küzdelem, melyet politikai és társadalmi vezéreink gazdasági önállóságunkért, honi iparunk megteremtéséért folytatnak. A szivós és kapzsi osztrák ipar, mely századokon át szivta fel gazdasági életerőnket, csak ádáz, kemény harc után enged át minden talpalatnyi tért. Politikai hatalom, tőke, élelmesség, évtizedes összeköttetések szolgálják az ő céljait, a magyar egyedül a társadalom erejére támaszkodik.

Ez az erő nagy, hatalmas ellenáthatatlan lehet, ha nem pusztul el a végtelen közönyösség, mocsarába. *Honfui becsület* kérdése

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest,
VI. Dalmok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

KRON KÁROLY FIA

cég Ujvidéken tisztelettel értesíti n. é. vevőit, hogy a nyári ujdonságok lenge selyem szövetekben: mint Eolienne, pouplin, ottoman, marquissette, valamint batistok, ruhavásznak, shantung, tussor, foulard, madeirahimzések, sima és himzett piquékelmék, francia percaillók és delainek-beleértve a legutolsó hetek kreációit is — raktárra érkeztek és a cég nagyszámu kirakataiban kerülnek folytatólagon kiállításra.

most az hogy *mindnyájan összefogjunk* és ércfalként sorakozzunk honi iparunk megvédelméért. Az üres álmodozások, pohárköszöntők, diszbeszédék kora lejárt, elérkezett a tettek ideje.

Az angol polgár büszke önértéssel mutat otthonára: „Az én házam — az én váram!” Ne engedjük, hogy a mi házaink osztrák várak legyenek! Csak anyagilag erős, gazdag ország lehet szabad, független és nemzetének ellensége az, ki tunya közönyösséggel, éhhetetlenséggel hagyja elsenyvedni gazdaságunk egyik fő erőforrását, az ipart.

Hinni óhajtuk, hogy az az új, erőteljes mozgalom, mely fővárosunkban a gyakorlati iparpártolás terén megindult, csakhamar országossá lesz, őszinte örömmel látjuk ez új mozgalom egyik jelenségét az alábbi tervezetben, mely egy „Magyar Ipari Értékesítő Szövetkezet” létesítését célozza. A tervezet igen praktikus, egészséges elveken épül fel s közéletünk kitűnőségei számosan, az első között önállósági küzdelmünk egyik vezére, gróf Batthyány Jivadar teljes erkölcsi támogatásával járulnak az új intézmény fejlesztéséhez.

A Szövetkezet főcélja erős és állandó összeköttetést teremteni, egyrészt a magyar fogyasztó közönség, másrészt a magyar iparosok, gyárosok és kereskedők között.

Működése az összes iparágakra kiterjed s főbb irányai a következők:

1. Megrendelések gyűjtése és közvetítése hazai iparosaink és gyárosainkhoz.
2. Kisebb magyar gyárosok vidéki képviselőinek ellátása.
3. Vidéki iparosok gyártmányainak a fővárosban való elhelyezése.
4. Nagyobb nyersanyag beszerzésénél az iparosok segítése.
5. Ipari vállalkozásokhoz szükséges óvadékok letétele.
6. Ipari szabadalmak értékesítése.
7. Védelem és jogsegély a külföldi ipar visszaélései ellen.

A szövetkezet tagja lehet minden önjogi egyén és belföldi cég.

A szövetkezeti tőke 100 korona névértékű részjegyekből (üzletrészek) képződik, melyek havi 10 koronás részletekben is fizethetők. A befizetés az alakuló közgyűlés után eszközleendő.

A tagok anyagi felelőssége csak részjegyeik értékéig terjed.

A szövetkezet évi tiszta jövedelme a részjegyek arányában fog évenként felosztatni.

Ha az évenként külföldre jutó sok száz milliónak csak egy csekély hányadát lehet a magyarság részére megmenteni, úgy a törekvés kétségtelenül bőven gyümölcsözők és a szövetkezet részjegyei tőkebefektetésül is ajánlhatók. Az alapítók.

A „Magyar Ipari Értékesítő Szövetkezet” előkészítő bizottsága (Budapest, II. Margit-rakpart 15) készséggel szolgál mindennemű felvilágosítással.

HIREK.

Vár. törvényhatóságunk ma, jun. 17-én rendes közgyűlést tart, melynek fontosabb tárgyait a választásokon kívül a nagy beruhá-

zási kölcsönre, az ártézi fürdő bérbeadási feltételeinek megállapítására és a hajóhid bérbévetelére vonatkozó tanácsi előterjesztések képezik.

Közig. biz. ülés. A közigazgatási bizottság e hó 15-én Dr. Balla Aladár főispán elnökleite alatt rendes havi ülést tartott, melynek tárgyát a közigazgatás egyes ágazatairól szóló havi előterjesztések képezték. A bizottság ülésének lefolyását regisztrálva, nem hallgathatjuk el meglepetésünket és rosszaságunkat azon már többször tapasztalt tény felett, hogy a közigazgatási bizottság egy némely tagja szinte rendszert csinál az ülésekről való elmaradásból. És nem gondol arra, hogy ez nemcsak reá vet árnyékot, mert a közügyek iránt érzéketlenséget és közönyt árul el, hanem sokszor a bizottság nagyfontosságú működésének vet gátat. A tegnapi ülésen is megtörtént az és pedig ezuttal már nem első ízben, hogy Dr. Szlezák Lajos városi főügyész a kihágási ügyekben nem terjeszthette elő referádáit, mert az albizottsági tagok csaknem mind távol maradtak. A 10 bizottsági tag közül csak négyen jelentek meg. A többiek közül csak Tomits Jása igazolta távolmaradását, mert súlyosan beteg nejevel Bécsbe kellett utaznia. Ellenben igazolatlanul elmaradt az ülésről: Ámon Pál dr., Balla Árpád, Bradvarovits Koszta, Xerger Ágoston, Jlics Brankó dr., Leitner Benő dr. Ugy látszik egyik-másik tag nem gondolja meg, hogy néki bírói funkciót is kell teljesítenie a bizottsági ülésen. A város közönsége pedig kénytelen tűrni, hogy hónapokon át heverjen egy-egy ügy elintézetlenül a biz. tagok távolmaradása miatt. Valóban itt az ideje, hogy a közigazgatási bizottság ügyviteli szabályzata szigoruan alkalmazásba vétessék a többször elmaradó tagokkal szemben és ők e minőségük letételére szoríttassanak.

A gazdasági bizottság ülése. A törvényhatóság gazdasági bizottsága e hó 15-én a városház kis tanácstermében ülést tartott, melyben az ártézi fürdő bérbéadásának feltételeivel foglalkozott. A tervezetet Profuma Béla alpolgármester terjesztette elő, melyben a szokatlanul gyér számban megjelent bizottsági tagok mindegyike hozzászólt. Némi változtatásokat eszközöltek a különben igen lelkiismeretesen összeállított tervezeten és így terjesztik is majd mint a gazdasági bizottság javaslatát a 17-iki közgyűlés elé.

Rendkívüli közgyűlés. A függetlenségi és 48-as pártkör vasárnap június 20-án délután 3 órakor a köri helyiségben, a Magyar Király vendéglőben, a budapesti küldöttség költségeinek utólagos jóváhagyása céljából rendkívüli közgyűlést tart.

Közgyűlés. Az ujvidéki plébániai Cecilia egyesület szombaton 1909. évi június hó 19-én délután 6 órakor a róm. kath. beltéri fiúiskola tanácstermében évi közgyűlést tart.

Megüresedett közigazgatási állások. A június 17-én megtartandó közgyűlésen több közigazgatási állás lesz betöltve. Mindenekelőtt lejárt a főkapitányi állásra kiírt pályázat. Erre ketten pályáztak: ifj. Jójárt János h. főkapitány és nagytétényi Miverly Árpád. Azon esetben, ha a főkapitányi állásra ifj. Jójárt

János neveztetnék ki, megüresedik az adóügyi tanácsosi állás, melyre Belohorszky Adolf dr., Jahn Róbert dr., Militics János, Stefanovits Zsárkó dr., ifj. Zanbauer Ágoston pályáztak. Ugyancsak pályázatot hirdetett a városi tanács a katonai nyilvántartói állásra. Erre a határidő leteltéig Bogsán Radivoj, Inotay Ernő, Szabó Gyula, Szántó Aladár, Tapavicza Milán nyújtottak be kérvényt. Ha ez az állás egy jelenlegi irnokkal töltenék be, a megüresedő irnoki állásra Bogsán Radivoj, Inotay Ernő, Pulizsák Miklós és Wachtl János pályáznak. A műszaki hivatalnál megüresedett segédmérnöki állásra Kürti János gépészmérnök és ifj. Rohrböck Benő szigorló mérnök pályáztak. Lapunk zártakor értesülünk, hogy Balla Aladár főispán ifj. Jójárt János városi tanácsnokot, helyettesített városi főkapitányt Ujvidék szabad királyi város főkapitányává nevezte ki. Így hát megüresedett az adóügyi tanácsnoki állás, melyet a törvényhatósági bizottság e hó 17-én megtartandó közgyűlésében fog betölteni. Adóügyi tanácsnokká a közgyűlés minden bizonynyal Jahn Róbert dr., edeigi alszámvevőt fogja megválasztani, ki egyrészt eddig is hivatali működésében mint buzgó, szorgalmas és lelkiismeretes tisztviselő munkálkodott, másrészt utóbbi időben politikailag is mint a magyar nemzeti politika egyik megbízható katonája küzdött.

Miniszteri biztos. Az ujvidéki kir. kath. magyar főgymn. ezidei érettségi vizsgálataihoz Pongrácz Alajos, budapesti főgymn. tanár küldetett ki miniszteri biztosi minőségben.

Egy vasuti alkalmazott balesete. Sulyos baleset érte hétfőn délután Novakov György vasuti kisegítő fékezőt, ki a Titel felől 3 óra 10 perckor érkező vonattal jött Ujvidékre. Amint a vonat a váltó felé közeledett, észrevette Wertenberger Frigyes vonatvezető, hogy az állomás felől egy tolató vonat közeledik, mely a tolatási határon dacára annak, hogy a váltók kitérőben állottak és Gärtner Ferenc vasuti toronyőr a vonatot levitette, tulhaladt, úgy hogy a két vonat összeütközött volna. Ezt megakadályozandó Hertenberger saját vonatát megállítani volt kénytelen és ezért megadta az előírt füttyjelzést, mire Novakov fékező is a vonatot befékezte, de attól tartván, hogy a két vonat ennek dacára összeütközik, leugrott a vonatról, de oly szerencsétlenül esett, hogy a még mindig mozgásban levő vonat alá került, mely mindkét lábfejét úgy szétronsolta, hogy mindkét lábát a városi kórházban, hová beszállítottott, bokában amputálni kellett. A helyszínén úgy a rendőrség mint a vizsgálóbíró megjelentek és megindították a nyomozást megállapítani, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelőség.

Ablakok virágdíszbe. A Budapesten felkapott és mindinkább meghonosodó díszítése az ablakoknak és erkélyeknek virágokkal, Ujvidéken is, lassan bár, kezd terjedni. Szalay Lajos kir. tanácsos. ny. polgármestert illeti az érdem, hogy ezen, szemnek is jóleső szép szokásnak hódolva, házának ablakait virágdíszbe öltöztette. Jól esik látni, hogy a városháza főhomlokzata egy idő óta szintén virágdíszben pompázik, ami Dr. Demetrovits polgármester érdeme, aki saját házában szintén hódol a kellemes benyomást keltő szokásnak.

Virágokkal díszített első emeleti udvar, Hildebrand sokan vannak a virágokkal díszített

Az Ujvidéki

kecskeméti

fedezésére

összes helyisé

karának közre

nagy dalünnep

dalversenyen

ről fog állni

az egyesület

9-én megtart

kan jelentke

dig Balla Ár

János, Szabó

Csipő János,

Okos Béla,

János, Tand

pánszky Gé

Doriath Ján

Hunwald Zs

Popovics D.

Gyula, Taus

Takács Józse

Martin Alaj

Buchmüller I

Egon, Gerich

Lipót, Ernst

József, Schra

bert Rezső,

Kornél, Kom

ga György,

Tiek Mayer

József, Czerv

András, Horv

kovics Györg

gáljon követ

be nem irat

sainknak és

magyar kult

oly hiven sz

Zeneisk

óhajt kielég

zeneszerző,

határozta el

iskolát nyit,

a zongorát,

zattant, zen

tétikát és ze

iskolai év sz

dij havi 100

zeneiskolána

fogják meg

meikeiket fő

tantervei sz

zenében.

Vizsgál

náziumban h

kedden junu

gánvizsgálat

tárgyaiból a

meg és tart

intézet 55 n

dos Miksa és

vel Budapes

kirándul és

Részvételi k

vizsgálatok

és 26-án les

évtárho ünne

Uj dokt

kir. kath. m

képzettségű

tudomány eg

Ertekezése

Virágokkal díszítve látjuk Dr. Horváth Géza első emeleti lakásának ablakait, a Winkle udvar, Hildegard erkélyeit is és mint halljuk, sokan vannak, akik legközelebb szintén virágokkal díszíteni készülnek ablakaikat.

Az Ujvidéki Polg. Magyar Daloskör, a kecskeméti orsz. dalverseny utiköltségeinek fedezésére 1909. évi július 4-én a lövölde összes helyiségeiben a 70. gyalogezred zenekarának közreműködésével, táncal egybekötött nagy dalünnepélyt rendez; a műsor az orsz. dalversenyen éneklendő férfiakból és kabaréból fog állani. Nagy örömmel tudatjuk, hogy az egyesület kebelébe való felvételre a f. hó 9-én megtartott választmányi ülésen igen sokan jelentkeztek és fel is vétették, még pedig Balla Árpád, ifj. Jójárt János, id. Jójárt János, Szabó István, Szabó Lajos, Beck István, Csipő János, Papp Bálint, Becske Sándor, Okos Béla, Eisenbauer Ludilla, Becskeházi János, Tandori Samu, Tomann Vencel, Zsupánszky Géza, Hegyi Endre, Milla Ferenc, Doriáth János, Pulay József, Ritter Ferenc, Hunwald Zsiga, Mezey János, Kojov Dezső, Popovics D. Lázár, Klein Zsiga, Vermes Gyula, Tausch Lajos, Flögl János, Gaál Péter, Takács József, Butter Ferenc, Jankovics Imre, Martin Alajos, Malcsis Endre, Gresics István, Buchmüller Ignác, Ruzsicska József, Schwarcz Egon, Gerich István, Linarics Vilmos, Heim Lipót, Ernst József, Schwarcz József, Geiger József, Schrack János, Geisler József, Schubert Rezső, Dr. Márkus Döme, Kurtz Kornél, Komlós Gyula, Sigmund Károly, Varga György, Vavra Lajos, Schomann István, Tickmayer Antal, Martin Ferenc, Märer József, Czervesz Antal, Gloszi András, Németh András, Horváth József, Jausz Pülöp és Zerkovics György. Ezen igen diszes névsor szolgáljon követendő példa gyanánt az eddig még be nem iratkozott magyar érzelmi polgártársainknak és támogassák belépésük által a magyar kulturát és igaz magyar hazafiságot oly hiven szolgáló egyesületet.

Zeneiskola Ujvidéken. Régi szükségletet óhajt kielégíteni Baics Izidor jónévű és ismert zeneszerző, ének- és zenetanár, midőn arra határozta el magát, hogy f. szept. 1-én zeneiskolát nyit, amelyben elsőrangú szakferfiak a zongorát, hegedűt, szólóéneket, összhangzattant, zeneszerzést, zeneelméletet, zeneesztétikát és zenetörténelmet fogják előadni. Az iskolai év szept. 1-től július 1-ig tart s a tanítványok havi 10 kor. Nem kételkedünk, hogy ezen zeneiskolának jövője lesz s a szülők örömmel fogják megragadni az alkalmat, hogy gyermekeiket fővárosi zeneiskolák módszere és tantervei szerint itthon képeztethetik ki a zenében.

Vizsgálatok. A kir. kath. magyar főgimnáziumban hétfőn, június 14-én tornavizsgálat, kedden június 15-én hittani vizsgálat és magánvizsgálat volt. Az I.—VII. osztály többi tárgyaiból a vizsgálat június 16-án kezdődött meg és tart június 22-éig. Június 22-én az intézet 55 növendéke Hoffmann Mátyás, Kardos Miksa és Nyul József tanárok vezetésével Budapestre, Esztergomba és a Balatonra kirándul és június 29-én érkeznek vissza. Részvételi költség 44 korona. Az érettségi vizsgálatok szóbeli része június 24-én, 25-én és 26-án lesz. Június 29-én Te Deummal és évszázó ünnepséggel záródik a tanév.

Uj doktor. Hauschka Márton, a helybeli kir. kath. magyar főgimnázium lelkes és nagy képzettségű tanára az elmúlt héten a budapesti tudomány egyetemen doktori szigorlatot tett. Értekezése nagy körülhatással és a helyszínen

eszközölt kutatások alapján az 1393-iki diakovári egyezségről számol be. Gratulálunk!

Virágtolva. A városi sétatér kezelői már hónapok óta veszik észre, hogy a virágágyakból rendszeresen és következetesen a legszebb tégelyvirágok eltűnnek. Hosszas kutatás és megfigyelés után végre tegnapelőtt sikerült a virágtolvajt *Krdlits* Péter városi kerti napszamos személyében elcsipni. *Krdlits* éjszaka ellopta a virágokat és azután nappal házalt velük és potom áron eladogatta őket. A rendőrség elfogta és valószínűleg el fogják toloncolni.

Lövészet. A polg. lövöldében e hó 13-án összesen 560 lövés tétetett a 200 m. távol 5 körű rendes céllapokra és ez alkalommal díjnyertes lett, még pedig a) mély lövésért: Emberi M., Weichert M., Hesz Fr. (ötös), Witz F., Lobenstein K., Szücs (négyesért); b) találó lövésért: Witz F. $\frac{8}{19}$, Lobenstein $\frac{8}{17}$, Hesz Fr. $\frac{7}{16}$, Weichert M. $\frac{7}{10}$. — Vasárnap, e hó 20-án az 5 körű rendes céllapokra lönek 150 m. távolba.

Rajz- és kézimunkakiállítás. Az elmúlt napokban a polgári leányiskolában rajz- és kézimunkakiállítás volt. A csinos rajzok Dvorcsák Ferenc tanár lankadatlan szorgalmát és kiváló érzékét mutatták, a szebbnél szebb kézimunkák pedig Kovács Janka urleány tanításának eredményességéről számoltak be.

Nincs cseléd. Hovatovább oly nagy Ujvidéken a cselédszükséglet, hogy a rendes kínálat nemcsak hogy meg nem felel a keresletnek, hanem ezen jóval alul maradván, számtalan gazda heteken át cseléd nélkül marad. A közvetítő intézetek valóságos ostromnak vannak kitéve a gazdák részéről s nem képesek mindenüvé cselédet adni. Szóval: kevés a cseléd. Minden szegény leány kiaszony akar lenni s a könnyebb megélhetési módot választja. Százával mennek varrni, kalapot díszíteni, üzletekben keresnek alkalmaztatást s nagy számmal vannak, akik szerelemből is meg tudnak élni. Mindez nem volna baj, ha gondoskodás történnék arról, hogy messze idegenből, Cseh- és Morvaországból, ahol a munkáserő jóval olcsóbb, mint nálunk, a fölvidékről, Erdélyből, ahonnan Bukarestbe szállítják a nőket, százával importálnák a cselédleányokat városunkba. Ujvidéken csak olyan intézeteket közvetítenek az intézetek, akik jelentkeznek, hogy adjanak nekik helyet. Ha nem jelentkezik elegendő, akkor intézet nem képes cselédet adni. Olyan vállalatra volna itt szükség, amelyik nagyban importálná a cselédeket. Nemsokára még annyi cseléd se lesz a városban, mint amennyi van. S már ma sem jut számtalan házhoz. Itt a nyár. A környékbeli falusi leányok fölmondják a szolgálatot s mennek haza a gazdasági munkára. Nincs állandó s elegendő cselédanyag. Tehát importálásra kell gondolnunk. A városi hatóság megkereshetné a felvidéki s erdélyi törvényhatóságok első tisztviselőit, doboltassák ki az ottani községekben, hogy Ujvidéken nagy a cselédszükséglet s kedvező feltételek mellett nyerhetnének az ottani jóra való, tisztességes nők Ujvidéken háztartási szolgálatra alkalmazást. Utóvégre kell valamit tenni, mert az üres sopánkodás semmit sem ér.

Egy kis világot jachton. Gróf Károlyi Antal, gróf Kolowrat és neje 200 lóerejű benzinmotoros, kényelmesen berendezett jachton a múlt héten érkeztek ide Bécsből. Rövid itt tartózkodás után tovább folytatták utjukat, még pedig a fekete tengerre, majd az olasz, francia és spanyol partok mentén Hamburgba szándékoznak menni, innen pedig a Rajnára

s a Dunán ismét vissza Bécsbe. Ezt a hosszú nagy utat f. október haváig akarják megjárni.

171 pályázó. Az ujvidéki kir. törvényszéknél Kádár Gyula elhalálozása folytán megüresedett irnoki állásra nem kevesebb, mint 171 pályázó folyamodott.

Haladó község. Zsablya község képviselő-testülete nem rég elhatározta, hogy a község főutcáján a gyalogjárdákat aszfalttal fogja burkoltatni és a község belső területének 3 különböző pontján egy-egy ártezi kutat fog furatni.

Nagylelkű adomány. Dr. Holländer Adolf topolyai birtokos és a B. Bodrog vm. orvosi főokszövetség alelnöke, 40 éves orvosi működésének emlékére 2000 koronás alapítványt tett, melynek kamatából megyebeli orvosok tanuló gyermekei ösztöndíjat kapnak.

A gasztronómia is tudomány, azért sokan nem tudják, hogy a különféle ételekhez milyen borok szolgálandók föl. A borok helyes megválasztásánál dokumentálhatja a vendéglátó az ő figyelmességét. A jelenlévő hölgyek kedvéért már a sültetekhez is, fõlszolgálható a pezsgő, nevezetesen az „Andrényi Sec“, amely nem émelygős, hanem kellemes, mert szigoru felügyelet alatt válogatott szőlőfürtökből nyert borból állítatik elő.

Nyílt-tér.

Étvágytalanság, emésztési zavarok
ROHITSCHI „Tempelforrás“ időszakos ivása által a legkönnyebben megszüntethetők. Régebbi és idült bajoknál a „Styriaforrás“ (erősebb) előnyben részesítendő.

Nagybani raktár Magyarországra:
Hoffmann József, Budapest V.
Báthory-utca, 8. 3-3

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

Gyik-utca 2 sz. alatti ház, mely több lakásból áll, szabad kéz-

ből eladó.

Ugyanott **egy lakás**, mely 4 szoba s mellékhelyiségből áll, kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad **Kunetz bank-ház Szabadka.** 2-2

Keressék augusztus elsőjére három vagy négy szobás lakást, lehetőleg a belső városban.

Értesítéseket kér **MAYER JÓZSEF**
1-3 Ferencz Józseftér 2.

Matkovits

szobafestő

és mázoló

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.

HIRDETMÉNY.

Alulírott közhírré teszem, hogy *II. Rákóczi Ferenc-utca 20. szám alatti üzletemet feloszlattam* és így a még nálam maradt javításokat az illető tulajdonosok a munkadíj kifizetése ellenében Böhm Manó úr vaskereskedésében átvehetik.

FISCHER M.

órák.

Csődtömegeladás.

Alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszem, hogy a vb. „Ujvidéki I. Kiházasítási Kölesönös segélyegylet m. sz.” csődtömegéhez tartozó és a csődleltár 1. 2. 5. 6. 7. 8. sz. alatt felvett alábbi ingóságokat 1909. évi június hó 18-án, pénteken és június hó 19-én szombaton délután 3-5 óra között vb. intézet Arany-utca 1. sz. alatti helyiségében szabadkézből el fogom adni.

1. 3 darab íróasztal. Beszerzési			
	ára: 100 k.	Becsára:	50 k.
2. Írószerek (Csomagolópapíros)	25 „	10 „	
3. 10 darab szék	50 „	20 „	
4. 1 darab térkép	30 „	20 „	
5. 1 fogas	10 „	5 „	
6. 1 cimtábla	10 „	2 „	

A vételárat tömeggondnok kezéhez azonnal le kell fizetni, a megvett tárgyakat pedig elvinni.

Ujvidék, 1909. évi június hó 14-én.

Dr. Bruck Géza
tömeggondnok.

1-1

Menetrendmódosítás a szepsi-mecsenréti és kassa tornai vonalon.

F. é. június 25-től kezdve a szepsi-mecsenréti vonalon a jelenleg Mecsenrétről d. u. 1:34-kor induló és Szepsibe d. u. 2:25-kor érkező 8513 sz. vegyes vonat Mecsenrétről már délelőtt 9 óra 46 perckor fog indulni és Szepsibe d. e. 10 óra 27 perckor érkezni, hol csatlakozást talál a Szepsitől délelőtt 10 óra 37 perckor Kassa felé induló vonathoz.

Az ellenirányban pedig a jelenleg Szepsiből délelőtt 9 óra 21 pkor induló 8512 sz. vegyes vonat jelzett időponttól kezdve 38 perccel korábban, azaz 8 óra 43 pkor fog indulni és Szepsiben csatlakozni a Kassa felől délelőtt 8 óra 33 pkor érkező vonathoz.

Ezzel kapcsolatban a kassa-tornai vonalon a jelenleg Kassáról reggel 7 óra 42 perckor induló 8411 sz. vonat ugyancsak június 25-től kezdve Kassáról 31 perccel korábban, azaz reggel 7 óra 11 perckor fog indulni és Tornára délelőtt 9 óra 9 perckor érkezni.

A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetések nyújtanak bővebb felvilágosítást.

Budapest, 1909. június 8.

A forgalmi főosztály igazgatója:

Kotányi.

Egy 4 szobás lakás lehetőleg magán ház a belváros területén, november 1-re bérbevételekre kerestetik.

Bővebbet a szerkesztőségben. 1-3

Irodai gyakornok

mielőbbi belépésre kerestetik: Ajánlatok:

„Hermes” Kereskedelmi Tudakozódába
(Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 39. sz.)
- - - - - intézendők. - - - - -

1-2

1184. szám 1909.

Bérbeadási árverési hirdetmény.

Szépliget község alulírott előljárói közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező községi nagyvendéglő 1910. évi január hó 1-től számított 3 évre terjedő bértartamra vagyis 1910. 1911. és 1912-ik évre folyó évi június hó 24-én (csütörtökön) d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbeadni fog.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a községi jegyzői hivatalban megtekinthetők. Szépliget, 1909. június hó 8-án.

Bonyács Simon,
jegyző.

Boljér János,
bíró.

Lakás!!

Új épület Hán-utca 4. sz. a., mely 5 szobából, konyha, fürdőszoba, pince és csukott folyosóból áll, az egész lakásban gázvilágítással, augusztus 1-től kiadandó.

Tudósítás szücs-utca 16. sz.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény
3.10 m. hosszú
teljes férfiruhá-
hoz (kabát, nad-
drág és mellény)
elegendő, csak

1 szelvény 7 korona
1 szelvény 10 korona
1 szelvény 12 korona
1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintegy felöltőszövetet, turistolódent, selyemkamarnt stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

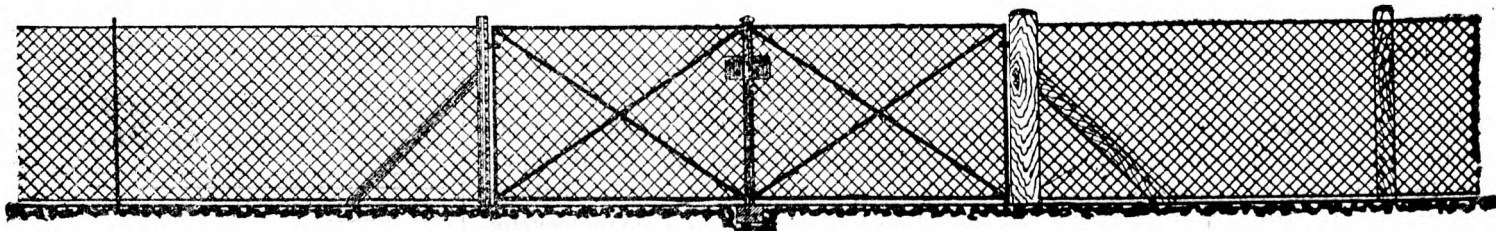
Az élővő, a melyeket a magánvő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cég. nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentéke nyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

OLCSÓ SODRONYKERITÉS!

Sodrongépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,

a sodrony vastagsága és fonatúrbőség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 1:20-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, rács-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!